

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/312/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812202174
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Angela Čechová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812202174.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci navrhovateľa E. X. a.s., W., F. X/A, G.: XX XXX XXX, proti odporcovi F. O., bytom C. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka N. na ochranu občana spotrebiteľa M., F., Q. XX, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Svidník, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 435/,29 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu 8C 102/2012-99 z 26.7.2012 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením zastavil konanie a vyslovil, že účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva. Osobitným výrokom rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi.

V dôvodoch uznesenia uviedol, že navrhovateľ návrh na začatie konania zobral späť a žiadal konanie zastaviť a to pred začatím konania, preto s poukazom na § 96 ods. 1 O.s.p. návrhu vyhovel a konanie zastavil. Výrok o náhrade trov konania oprel o ust. § 150 ods. 1 prvá veta O.s.p. Použitie tohto ustanovenia odôvodnil tým, že navrhovateľ žalobu vzal späť potom, ako právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu vzniesol námietku premlčania. Späťvzatie žaloby vyhodnotil ako ako procesný neúspech navrhovateľa v konaní, nakoľko k späťvzatiu nedošlo z dôvodu správania sa odporcu po podaní návrhu na súd v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. Vedľajší účastník je občianskym združením na ochranu občana spotrebiteľa, preto sám zo svojej podstaty musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. V týchto súvislostiach trovy právneho zastúpenia vzniknuté z dôvodu právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajúce z dvoch úkonov právnych služieb a to prevzatie a príprava veci a podanie odporu obsahujúceho námietku premlčania, nehodnotil ako účelne vynaložené trovy konania potrebné na uplatnenie alebo bránenie práva, preto žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním vedľajší účastník a to proti výroku, ktorým mu súd nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že súd prvého stupňa odôvodnil použitie § 150 O.s.p. poukazom na jeho status ako Združenia na ochranu spotrebiteľov. Podľa jeho názoru tento záver súdu je v priamom protiklade s obsahom spisu. Dôrazne poukázal na to, že najpresvedčivejším dôkazom na preukázanie účelnosti jeho vstupu do konania je skutočnosť, že navrhovateľ zobral žalobu späť potom, čo on vstúpil do konania a to potom, čo bol vydaný platobný rozkaz. Konštatoval, že okresný súd sa mylí, ak je toho názoru, že samotný cieľ združenia určuje jeho reálne možnosti pri ochrane spotrebiteľov a že tieto jeho ciele by ho mali limitovať pri uplatňovaní ústavného práva na právne služby, a v tejto súvislosti uviedol, že v konaní nevystupuje ako zástupca spotrebiteľa, ale ako vedľajší účastník na jeho podporu a že jeho postavenie je dané ust. § 93 ods. 2,3 O.s.p. Poukázal aj na to, že nie je profesnou organizáciou na poskytovanie právnych služieb ako je to tomu v prípade advokátov, ale

že je neziskovou organizáciou zloženou z laikov, ktorí sú sami obeťami dodávateľských subjektov, že členkou združenia je iba jedna právnička, ktorá však právnické povolanie nevykonáva a že naplňať ciele združenia by bez pomoci ochotných advokátov nemohlo, aj keby boli všetci členovia právnikmi, lebo na to nemá priestorové, technické, materiálne a ani personálne kapacity. Zdôraznil, že Slovenská republika je viazaná ako člen EÚ primárnym právom EÚ podporovať hospodárske záujmy spotrebiteľov a nie dodávateľov a inkasné spoločnosti. Konštatoval ďalej, že vzhľadom na množstvo nevybavených a novonapadajúcich spotrebiteľských vecí sa združenie nezaobíde bez služieb advokáta, že za právne služby je potrebné zaplatiť, lebo advokáti sa poskytovaním právnych služieb legálne živia. K postaveniu združenia ako vedľajšieho účastníka dal do pozornosti najnovší občiansky súdny poriadok Komentár I. diel 2 vydanie 2012 autorov Števček/Ficová a kolektív, z ktorého v ďalšej časti citoval podľa neho potrebné časti. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že vzhľadom na státisíce spotrebiteľských sporov na súdoch SR a vzhľadom na enormné personálne, technické a finančné náklady, ktoré zatiaľ za združenie znášajú zástupcovia pri zastupovaní, sa preto nedomnieva, že nie je namieste konštatovanie súdu, že ak združenie využilo na zastupovanie advokáta, tak nie je možné považovať za účelne vynaložené náklady pre účely náhrady trov konania ale práve naopak, tieto náklady nielenže sú účelné, čoho dôkazom sú výsledky konaní ako je aj toto, ale je to aj nevyhnutné na umožnenie pokračovania v najefektívnejšej činnosti združenia pri ochrane spotrebiteľov. O dôvodnosti priznania trov vedľajšiemu účastníkovi svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré s účinnosťou od 1.1.2012 bolo doplnené zák. č. 332/2011 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, z ktorého vyplýva, že trovy konania sú o.i. náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva aj to, že ide o „sféru kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa“. Táto novelizovaná úprava zohľadňuje aj rozsudok Súdného dvora EÚ z 22.12.2010 vo veci DEB proti Spolková republika Nemecko, z ktorého ďalej citoval. Na podporu svojho názoru poukázal na početnú judikatúru krajských súdov v SR, ktoré v ďalšej časti odôvodnenia označil a z nich citoval závery týchto súdov týkajúcich sa priznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi v spotrebiteľských sporoch. Na záver zdôraznil, že podľa skutočností, na ktoré v odvolaní poukázal neprichádzalo do úvahy použitie § 150 O.s.p. a to už len z toho jediného dôvodu, že ostentatívnym spôsobom ignoruje ust. § 53a OZ. Navrhol preto zmeniť uznesenie v napadnutom výroku a priznať mu náhradu trov celého konania ako aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a uznesenie v napadnutom výroku zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. majúc za to, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Podľa § 150 ods.1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V posudzovanej veci aplikácia uvedeného ustanovenia z tých dôvodov, ktoré súd prvého stupňa zohľadňoval, neprichádzala do úvahy.

V ust. § 150 ods.1 O.s.p. je ustanovené moderačné právo súdu zmierniť dôsledky uplatnenia právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Uvedené ust. dáva súdu možnosť, aby za splnenia predpokladov v tomto ustanovení uvedených, nepriznal náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, u ktorého sú inak splnené predpoklady pre priznanie náhrady celkom alebo sčasti. Predmetné ustanovenie umožňuje tak presadiť aplikáciu ust. § 1 O.s.p. (zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníka, ako aj výchovu na zachovanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb) a docieľiť tak, pokiaľ možno spravodlivú ochranu práv, čo aplikácia zásady zodpovednosti za výsledok vždy neumožňuje. Musí ale ísť o výnimočný prípad (o výnimočnosť v okolnostiach danej veci, alebo okolnostiach na strane účastníkov a to obidvoch) jeho aplikácie. Ustanovenie § 150 ods.1 O.s.p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi účastníkmi konania, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvody vynaložil. Rozhodnutie súdu, podľa ktorého ten, kto v konaní napokon uspel, znášal svoje náklady, sa

preto bude javiť spravodlivým predovšetkým vzhľadom na existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu, s okolnosťami uplatnenia nároku a pod.

Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade právnym zastúpením vedľajšieho účastníka nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, ako to nesprávne posúdil súd prvého stupňa. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy žalovaného, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade vyvodzovať, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta.

Keďže súd prvého stupňa vedľajším účastníkom požadovanú náhradu trov vyhodnotil ako neúčelne vynaložené trovy iba z toho dôvodu, že „nebolo potrebné právne zastúpenie, lebo združenie musí byť samo schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach“, muselo byť uznesenie ako nesprávne v napadnutom výroku zrušené a vec vrátená súdu na opätovné rozhodnutie o trovách konania medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom. Odvolací súd rešpektujúc zásadu 2-inštančnosti konania o náhrade trov rozhodnúť nemohol.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods., 3 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.